

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Sebastiani Henrici Penzingeri, Consistorialis
Passaviensis, Decani, & Parochi in Trauttmanstorff ad
Laitam Bonus Ordo Triplicis Formatae Concionis Moralis In
Omnia Festa Sanctorum In Amplissima ...**

Penzinger, Sebastian Heinrich

Solisbaci, 1698

Concio Tertia. Textus: Video cœlos apertos, & Jesum stantem. Thema:
Quos Deus asperius tractat, tandem remunerat.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-51763](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-51763)

 PRO FESTO S. STEPHANI.
 CONCIO TERTIA.

Textus. *Video caelos apertos, & JESUM stantem. Acto-
 rum cap. 7.*

Thema. Quos Deus asperius tractat, subsequente
 gratia remunerat.

Exordium. **P**linius de Trajano Imperatore scribit: quod hujus Im-
 peratoris severior vultus, verba asperiora, imò planè
 verbera, prognosticum, & indicium erant futuri bene-
 ficii, & gratiæ; unde famulantes, Trajani vultum aspe-
 rum, verba rauca exoptabant, quasi jam certi de gratia
 subsequente: Ita cum Deo se res habet; quos rigidius tractat, lenius
 habebit imposterum; asper submittit mitiora: Audiamus desuper
 Scripturam: Isa. 46. inquit Deus: *Prope feci justitiam meam, non elon-
 gabitur, & salus mea non morabitur. Deus cum iratus fueris, miseri-
 cordia recordaberis.* Pl. 59. *Quos amo; arguo,* inquit Æterna Veritas
 Apocal. cap. 3. & Prov. cap. 3. *Quem diligit Dominus, corrigit.* Au-
 diantur Scriptores: *Prudentis correptio, legitima amoris progenies
 est: Ulceri medicamentum adhibere, precipitio obstaculum correptionis
 opponere, ejus est, qui benevolè odit, & amanter affligit.* Scribit
 Naxera. Emanuel de Naxera Commentario in Judices cap. 15. n. 1. §. 5.
*Verba severitate plena, & qua minacem justitiam prasagunt,
 praambula sunt clementia signa; que vindicis ira instrumenta pu-
 tantur, profusionis clementia Probeta sunt.* Ita eleganter Ilde-
 phonsus de Padilla. Annot. in Habacuc. cap. 3. n. 2. disc. 12. *Per-
 versitas quam putas, ratio est, quod sevitiã existimas, gratia est.*
 Terullianus Ita Tertullianus in scorp. cap. 4. *Durè objurgat Dominus, quos in-
 tendit consolari, ut scias correptionem Domini, signum esse appropin-
 quan-*

pinquantis gratiæ, Oleaster in cap. 3. Jonæ. Divinâ ope imploratâ *Oleaster*,
desuper Conceptus dabo.

CONCEPTUS I.

Genesis cap. 42. 43. & 44. Joseph Prorex Ægypti *ad fra-* *Confirmatio*
tres suos, quasi ad alienos, durius loquebatur: Exorta magna
fame, misit Jacob filios suos in Ægyptum frumentum coëmere;
primo intuitu agnovit Joseph, hos viros esse fratres suos; &
commota sunt viscera Joseph super fratres, ut eis beneficeret:
priusquam autem benefecisset, & eos gratis affecisset, durissimè
habuit tam verbo, quàm opere, & in re, eos vexando, & mor-
tificando. Audiamus verba aspera, dura, & ignominiosa: *Ex-*
ploratores estis: ut videatis infirmiora terra venistis, &c.
Eritis in vinculis donec probentur qua dixistis, utrum vera,
an falsa sint: Genes. 42. Verbis his durissimis subsequuta est in-
carceratio: *Tradidit ergo illos custodia tribus diebus*. Abeun-
tibus fratribus, & è custodia, ac carcere dimissis, utrò vexat,
& mortificat illos Joseph: pecuniam pro frumento, & sci-
phum, ex quo Joseph bibere consueverat, faccis illorum clam
imponi mandat; ac ut fures, & nequam in itinere eos de-
tineri, ac reduci facit. Hisque mortificationibus, vexationi-
bus, amaras ex oculis suorum fratrum elicit lachrymas; con-
tristavit cor, & mentes eorum. Cur quæso adeò exercet, vexat,
mortificat fratres suos Josephus? benefacere intendit, præmittit
ergo tentationes, & mortificationes; exhilarare cupit eos, præmit-
tit anxietates, tristitias; ad ita tribulatos, mortificatos, durè, &
asperè habitos, tandem inquit: *Ego sum Joseph frater ve-*
ster, &c. venite ad me, & ego dabo vobis omnia bona Ægypti,
ut comedatis medullam terra. Genes. 45. uti Joseph cum fratri-
bus suis fecit; sic Deus facit nobiscum hominibus: Verba ama-
ra, dura, & aspera quandoque eructat, severitatem demon-
strat, & munificentiam profusorem præstat, tristitia lætis com-
pensat. Amara dulcibus lenit; tangit adversis, & prosperis su-
bitò demulcet: Videamus hoc in Agar.

CONCEPTUS II.

Fugerat à Dominâ sua Sarâ, petulans ancilla Agar : proficiscenti obviat Angelus Domini, & Agar imperat: *Revertere ad Dominam tuam, & humiliare sub manu illius*: Genes. cap. 16. protervæ, superbæ, ac insultanti fœminæ Agar, vix aliquid magis odiosum, contrarium, ac sibi minus placitum, dici potuit; quàm: *Revertere ad Dominam tuam, & humiliare sub manu illius*. Nullus dubito, Agar reverti ad Dominam, servitutem maximam, & onus importabile existimaverit, hinc tristis, ac dolens, in lachrymas, & lamenta erupuerit. Quid Angelus ad tam tristem ac consternatam? socius læta, ac jucunda, placita, & prospera intimat: *Multiplicans multiplicabo semen tuum, & non numerabitur præ multitudinem*. Eleganter desuper S. Cajetanus: *Hoc enim officium DEI est, & in persona DEI Angelus dixit: Adjunxit siquidem tristibus læta, adjunxit concupita, multiplicabo semen tuum*. Adversa sunt: infirmitas, persecutio, &c. humiliare, patere, mi Christiane, sequentur à misericordissima manu DEI tandem meliora, prospera, & consolatoria. Figuram habemus Isaïæ cap. 10,

CONCEPTUS III.

Hic comminatur DEUS Judæis iratum væ: *Va Assur Virga furoris mei!* per Assur figurabatur Rex Assyriorum, qui venit armatâ manu, Judæos è deliciis patriæ, in servitutem durissimam, & captivitatem Babyloniam transvexit. Vix hæc comminatoria protulit Propheta, iteratò demandatur à benignissimo DEO, nunciet Judæis: *Egredietur Virga de radice Jesse, & flos de radice ejus ascendet*. Isaïæ cap. 11. Per Virgam Jesse expositores Beatissimam Virginem MARIAM, per florem, filium DEI unigenitum JESUM CHRISTUM intelligunt: *Quid est Virga Jesse MARIA, nisi communis omnium creaturarum Mater Misericordia, Quid est flos hujus Virginis CHRISTUS JESUS, nisi fons omnis gratiæ?* Furori iræ,

Iræ, indignationi, severitati optimus Deus immediatè subjungit Misericordiam, & gratiam. Discamus hinc, hortatur concinnè doctissimus de Padilla superius citatus: *Dei verba minas spirantia, & qua severitatem eructant, Prophetæ sunt pietatis, & quo plus ira mardefcit, eò magis redundat clementia.* Testis sit mulier Cananæa Matth. cap. 15.

CONCEPTUS IV.

Instantè salutem filie à dæmone vexatæ, postulabat mulier illa Cananæa, quam Chrillus acerbè excipit, & virulentis verbis repellit, *Non est bonum sumere panem filiorum, & mittere canibus.* Quid ad hæc mulier, an fors confusa recedit? minimè, consolata, confisa perficit: *Etiã Domine:* inquit, *etiam:* bonæ spei, impetrationis, acquilitionis, remunerationis consequentia est, ut scribit Sanctus Chrysologus serm. 53: sperat ergo mulier, se, quod petit, accepturam, unde quæso concludit hæc mulier, se, quod petit, impetraturam, gratia donaturam fore? *etiam Domine.* &c. Basilii de Seleucia Orati. 20. in persona Cananæa respondet: *contumeliam, teneo curatio- nis pignus.* Asperè me tractat Christus, ergo dignabitur curare filiam meam, durè me habet, ergo exaudiet, ergo medebitur Deus, optima in schola Christiana est consequentia; placet desuper exemplaria intueri.

CONCEPTUS V.

Durè habuit Deus Jobum: permittendo fieri mendicabulum infimeto: *testa saniem radebat, sedens in sterquilino.* Job cap. 2. Asperè tractavit Deus Tobiam cæcitate percutiendo: *Ex nido hircinorum dormienti illi calida stercola inciderunt super oculos ejus, fieretq; cæcus.* Tobie 2. Rigidè tractavit Deus Sufannam, permittendo, ut adultera ad rogum cremanda deduceretur. *Condemnaverunt eam ad mortem* Danielis cap. 13. Christus in nova lege torvo vultu increpat Petrum: *Vade post me Sathanas, scandalum es mihi.* Matth. cap. 16. Iratè objicit discipulis euntibus in Emaus: *Ostulti & tardi corde.* Lucæ 24. His duris, arduis, asperis, submisit Deus blandia, mitia, suavia. Jobum mendicum fecit duplo ditioem: *Addidit Dominus omnia, quæcumque fuerant Job, duplicia.* Job 42. Tobiam cæcum,

cœcum, fecit videre filium amantissimum, ac felicissimum. *Ecce ego video filium meum Tobiam*: cap. 9. *Sufannam restituit in integrum, Salvatus est sanguis innoxius, non est inventa in ea res turpis*. cap. 13, in Proximo dignus fit Petrus in carne mortali videre clarificatum Dei filium. *Clarificatus est ante eos* Matth. cap. 17. *Illuminatisimi, & in charitate flagrantissimi facti sunt discipuli illi. Aperti sunt Oculi eorum, & cognoverunt eum. Nonne cor nostrum ardens erat in nobis. &c.* Sic ludit æterna bonitas cum filiis hominum; asperis submittit blanda, duris delicata; noverat hoc eximiè pientissima Virgo Mater.

CONCEPTUS VI.

Pientissima Virgo MARIA in nuptiis Canæ in Galilæa advertens penuriam Vini; suavissimè interpellat suum dilectum filium; *Vinum non habent*: Joan. cap. 2, an fors filius gratioſo vultu, blando sermone annuit? asperè respondet: *Quid mihi & tibi mulier?* plus denegat, quàm annuit: & tamen Virgo Deipara, quasi jam certa de gratia impetrata, mandat famulantibus domûs: *Dicit ministris, quocumq; dixerit vobis facite*: Confidit indubia de miraculo: Unde confidit? audivit pia Mater verbum illud asperum, *Mulier*; exinde concludit, faciet, annuet, dignabitur,

Epilogu.

DEI enim insuavia verba, misertentis portant Myſterium; præſens verborum acerbitas, Propheta est subsequendæ pietatis; nam supplicia semper clementiâ compensat; & reciprocatur cum justitiâ misericordiam, Amen,

